

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Občinska uprava v Dekanih.

Poslanec Spinčič je na ministrskega predsednika vložil naslednjo interpelacijo:

V zadnjem zasedanju istrskega deželnega zbora v Kopru je meseca septembra 1901 podal poslanec Kompare sledečo interpelacijo:

Dne 5. avgusta pretečenega leta so izrekli občinski odborniki v Dekanih v občinski seji enoglasno nezaupanje svojemu načelniku ter zahtevali, da se isti odstavi od občinske uprave. K takemu postopanju je odbornike prisilila skrajno neredna uprava z občinskim premoženjem od strani načelnika. Kot odziv na to sejo je poslal deželni odbor svojega revizorja, da pregleda občinsko upravo.

Deželni revizor je našel nad 100 slučajev, ki jasno dokazujejo, v kakšen nered je spravil načelnik občino. Izmed mnogih protizakonitih dogodkov navajamo tukaj le nekatere posebno kričeče:

1. Marija Malnič, žena pokojnega načelnika, je vrnila občini 143 gld., a načelnik ni tega zneska nikjer vknjižil.

2. Po pokojnem župniku Matjanu je prejel načelnik 1458 gld., kupil je oblige za 1000 gld., a za ostalih 458 gld. je kupil zopet nekaj črez 18 mesecev. Za ta čas je potreboval ta denar sam.

3. Agitatorju pri volitvah za svojo osebo je plačal 7 gold. iz občinske blagajne.

4. Za naročila soli je bil od tajnika in strank še posebej plačan.

5. Komisiji stroški pri pregledovanju ceste Podpeč-Praproče so za načelnika dvakrat vknjiženi in dvakrat izplačani.

6. Za potne stroške v Koper je dovolil občinski zastop načelniku 3 gld., a on je jemal po 9 in 12 gld. Ravno tako je jemal večje potne stroške za Trst.

7. Anton Piciga je plačal občinski dolg v znesku 79 gld. 46 kr., a tega zneska ni dal načelnik vknjižiti.

8. Delavske knjižice veljajo 12 kr., a on zahteva zanje od siromašnih delavcev 20 kr.

9. Leta 1899, 1900. in 1901. je prekoračil občinski proračun za 1000 gld., a to brez dovoljenja občinskega sveta in brez naknadnega odobrenja.

10. V letih 1899.—1900. je prejel razne zneske za prodano pašo v davčni občini Dekani; ti iznosi pa niso nikjer vknjiženi.

11. Onih 5 gld., ki mu jih je poslalo c. kr. okrajno sodišče kot globo Antona Miklavčiča, da jih podeli siromakom, je vrnil zopet Miklavčiču, ki je bogat.

12. Za svojega brata Matijo, ki je trden kmet in kapitalist, je plačal bolnišnične stroške iz občinske blagajne.

13. Volilem svojim je plačal pri volitvi za jed in pijačo iz občinske blagajne 189 gld. 35 kr.; na dan volitve načelnika: odbornikom za jed in pijačo 96 gld. 24 kr., okrajnemu glavarju vitezu Schaffenhaueru dve buteljki v znesku 3 gld. 38 kr. Vse je plačal iz občinske blagajne.

Povdarjati je treba še, da je fakta v točkah 1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 in 13 priznal sam načelnik.

Na koncu je bilo pripomnjeno, da se ni odgovorilo na odnosne pritožbe z dne 27. julija 1900 in z dne 20. marca 1901, ki so se odposlale deželnemu odboru in v katerih se je stavilo primerno vprašanje.

Vse to je bilo podano v obliki interpelacije v javni seji ter je morala izvedeti za to tudi c. kr. vlada po svojem zastopniku v deželnem zboru.

Sicer pa so bile ces. kr. politične oblasti tudi drugače obveščene o nerednostih v tej občini: po pritožbi na c. kr. namestništvo dne 15. julija 1900 glede občinskih volitev; po deputaciji dne 29. julija 1901 pri c. kr. okrajnem glavarstvu; po pritožbi odposlane dne 30. avgusta 1901 na namestništvo; zopet po deputaciji pri okrajnem glavarju dne 28. septembra 1901 ter istega dne po brzoglavni pritožbi na ministrstvo; po deputaciji dne 16. oktobra 1901 pri namestništvu.

Iz teh in nekaterih drugih pritožeb, vloženih pri drugih oblastnih in sestavi trije občinarji vlogo v Černemkoli dne 17. decembra 1901 ter ga poslali na mi-

nistrstvo z opazko, da so vse do tedaj vložene pritožbe ostale nerešene ter prosili, da se stori konec tako nepravilni upravi in se uvede postavnim ustanovam primerna občinska uprava.

Dne 19. oktobra 1901 so rekli deputaciji pri c. kr. namestništvu, da se bo v kratkem občinski zastop razpustil in načelnik odstavljen. Ker se to ni zgodilo, želeli so nekateri občinarji in člani občinskega zastopa, v mesecu novembru občinsko sejo zaradi razprave o občinskem proračunu; to svojo željo so izrekli osebno omenjenemu upravitelju c. kr. okrajnega glavarstva; upravitelj jim odgovori, da to ni mogoče, češ, da je občinski zastop že razpuščen.

Pozneje se je za gotovo zvedelo, da se dela šele za razpust in imenovanje začasnega odbora, ki bi prevzel posle ter da se pogaja o tem c. kr. namestništvo z deželnim odborom ter da je v tem oziru že večkrat imenovani okrajni glavar vitez Schaffenhauer po posredovanju nekega voditelja laške stranke iz Kopra pradalgal za člane začasnega odbora četvorico pristavev načelnikovih in laške stranke.

Med tem se ni vršila nobena seja občinskega zastopa, niti se ni razpravljalo o obč. proračunu za leto 1902; občinskemu načelniku, proti kojemu se je naperilo v dveh letih toliko opravičenih pritožb, so pustili svobodne roke, ki je med drugim brez občinskega zastopa naložil davke, doklade na užitino i. dr. Vprašan, kako more on to delati, je odgovoril, da je to njegova stvar.

Na podlagi teh podatkov: Z ozirom na občinski red za Istro, posebno:

na § 30., vsled katerega pripada občinskemu zastopu med drugim dolžnost razpravljati in napraviti zaključek o proračunu dohodkov in izdatkov, kakor tudi pobrigati se za pokritje primanjkljaja;

na § 39., vsled katerega ima občinski zastop nadzorovati delovanje občinskega sveta kakor tudi občinskega načelnika;

na § 40., vsled katerega mora ob-

činski načelnik sklicati občinski zastop, ako zahteva to vsaj tretjina članov občinskega zastopa ali politična oblast;

na § 65. vsled katerega mora občinski načelnik vsako leto sestaviti proračune občinskih dohodkov in izdatkov za prihodnje upravno leto, ter predložiti iste občinskemu zastopu v razpravo in rešitev;

na § 66. vsled katerega se mora natančno držati sestavljenega proračuna pri postopanju z imetkom in izdatki, za koje ni pokritja, ali ga deloma ni, a če so neizogibni, treba je občinskemu načelniku za to dobiti sklep občinskega zastopa; le v slučajih skrajne nujnosti sme pač občinski načelnik potrebovane izdatke prekoračiti, toda mora vsekako brez odlašanja izposlovati naknadno odobrenje občinskega zastopa;

na § 72. vsled katerega more uvesti občinske naklade edino le občinski zastop;

na § 89. vsled katerega člane občinskega zastopa, tedaj tudi občinske načelnike, po očitnem in daljšem zanemarjenju, c. kr. namestništvo dogovorno z deželnim odborom odstavi od časti;

na § 91., po katerem pristojna državni upravi nadzorovalno pravo nad občinami v tem smislu, da te ne prekoračijo svojega delokroga, in da ne postopajo proti obstoječim zakonom ter vrši to nadzorovanje politična okrajna oblast;

dalje z ozirom na to, da edino le občinski načelnik očitno in trajno zanemarja svoje dolžnosti in samo on krši jasne zakonske določbe, dočim pri tem ne zadene občinski zastop nikaka krivda, ter so člani istega celo že dve leti pri vseh oblastih vse mogoče poskušali, da se povrne redna in postavna uprava dovoljujejo si podpisani staviti na njegovo prezv. gospoda ministrskega predsednika kot upravitelja ministrstva notranjih zadev sledeče vprašanje:

1. Kako more njegova prezvišenost opravičiti postopanje c. kr. okrajne politične oblasti v Kopru in c. kr. namestništva v Trstu z ozirom na občinsko

LISTEK.

Jože Plečnik.

»Volné Směry« so prinesle o slovenskem arhitektu iz peresa Jana Kotěre članek, kateremu posnemamo:

Že na dunajski akademiji, kamor je prišel mladi skromni slovenski študent leta 1895., je obrnil kmalu pozornost nase. Spočetka ga niso marali vsi njegovi tovariši, kateri so bili zbrani okoli svojega mojstra Wagnerja. Razločeval se je preveč od njih po svoji nepristopni, zamišljeni zunanosti. Pri vsem tem pa je bil vendar med prvimi in ravno tako mnogim uzor. Leta 1896., ko je na dunajski razstavi toliko mladosti prikipevalo, preskakovalo, vzbujala je notranja dekoracija rotunde občudovanje. Sredi bujne razposajenosti in vseh teh amaterskih razposajenosti, karikatur, katere se povsod in vsekdar po dvoranah obešajo, doseglo je delo Plečnikovo uspeh s svojim mirnim tonom, s pravim antičnim duhom — ne z obliko.

Takrat se je prvič govorilo o Plečniku.

Njegovo delo je bilo potem vir mnogim, sedaj priznanim dekoraterjem dunajskim. Tudi druge njegove male notranje arhitekture, posebno pohištvo (re-

producirano v tej številki) nastale so v oni dobi ter prehitale s svojo jednostavno, logično in vsled tega namenno obliko novo gibanje.

Prvo monumentalno delo, s katerim je postal Plečnik široko znan, bil je njegov konkurenčni načrt za Gutenbergov spomenik na Dunaju. Tudi to delo spada še v dobo njegovih študij na dunajski akademiji. Duševni obseg tega načrta približuje se najbolj pojmu, ki ga v nas vzbuja Gutenbergovo ime. Tudi ideja sama je tu izražena s tako jednostavnim in tehtnim sredstvom, da spada delo med najgenialnejša dela vseh dob. Žal nam je, a bilo je žal tudi vsemu naprednejšemu umetniškemu svetu dunajskemu, da to veliko delo ni bilo izvedeno. Onemogočili so to uplivi onih krogov, ki si prisvajajo na podlagi svoje finančne, politične in druge moči odločevanje v umetniških zadevah. Ni pač v naših dneh nič lajšega kakor z nekoliko domišljavimi žurnalističnimi frazami kvalificirati se za umetniškega strokovnjaka ter si pripisovati vso odločilno moč, katera se vsakemu drugemu prizna šele po trpkem življenjskem delu. Da pa v teh aferah odločujejo tudi narodnostni razlogi, se ume samo po sebi, tudi Plečnik sam mi je priznal, da strešica na njegovem imenu v tej zadevi ni bila brez upliva.

Že dela, katera so nastala v dobi njegovih študij, odlikujejo se po močni antični sorodnosti, ki se je po daljšem bivanju v Italiji okrepila in umirila. Navzel in vglobil se je v antični duh, kateri sedaj preveva vsako njegovo delo.

Ta južna primes družijo se pri Plečniku z uplivom njegove domovine in neizmerne ljubezni k nji ter daje tako izvor jasnemu, mirnemu akordu. Toda zaman bi iskali v njegovih delih nelogično izposojenih motivov narodnih šivanj ali domačih posod slovenskih. Plečnik ljubi zelo jednostavno umetnost narodno, išče ter nahaja v njih lastnosti, ki jih hoče pridobiti svoji umetnosti jednostavnost in trpkost.

Jasno se kažejo te, za Plečnika karakteristične lastnosti, če jih primerjamo s podobno tujo tvorbo n. pr. dunajsko, tako uglajeno, lahko in plitvo. Plečnik ohranja svoje lastnosti, dasi je prisiljen živeti v tem dunajskem vzduhu, njegovemu razvoju ne ravno najugodnejšem. Ohranja si svojo nenavadno avtokritiko, ki ga varuje pred zblizanjem k ostalim.

Samo kratko, po vrnitvi s potovanja je mogel delovati v domovini, kateri hoče in želi vsakdo posvetiti svoje sile, tam, kamor tudi lete njegove misli in sni.

Pred spovedjo.

Ruski spisal V. S. Lihačev.
(Konec.)

Poslednje besede je izrekla Ana Gavrilovna nekako naglo, nepričakovano ter, kakor bi pretrgal, umolknila. A sedaj je zrla v moža uprto, naravnost. Tako gledajo ljudje, ki pričakujejo obsodbo — naj se zgodi kar hoče, vsejedno — ali pa odgovor na stavljeno vprašanje. Ni se niti ganila.

Tudi Peter Jemeljanič se ni ganil. Sedel je, oprt z roko ob naslonjač, oči je imel zakrite z dlanjo, kakor človek, ki je zadremal, ali se globoko zamislil.

Molčala sta oba, molčala dolgo, dokler ni začela na pisalni mizi biti ura z gostim, žametno mehkim cinkanjem, podobnim zvoku oddaljenega zvona... Pri tem je Ana Gavrilovna znova strepetala ter tiho, skoro šepetaje rekla:

»Skrajni čas je že.«

»Počakaj... še dospeš...« se je oglašil Peter Jemeljanič, ne zganivši se na sedežu.

Ana Gavrilovna je lahko vzdihnila ter se udala. Zopet je nastalo molčanje. Še je zopet neke bila ura... Nekdo je korakal po zadnji sobi. Po tlaku so zaropotala neke kolesa. Spodaj je nekdo zaloputnil z vratmi...

upravo v Dekanih, in posebno z ozirom na to, ker se je pustilo občinskega načelnika na njegovem mestu vključ temu, da je postopal proti svoji dolžnosti in protizakonito?

2. Je li njegov prezvišenost pripravljena storiti brez odlašanja potrebno, da se uvede v tej občini redni in zakoniti odnošaji?

3. Za slučaj, da se razpusti občinsko zastopstvo, pobrigati se za to, da se za začasno reševanje poslov do uvedanja novega občinskega zastopa ukrene, da ne bode opravljanje poslov vsled rovanja kolovodij neke gotove politične stranke poverjeno možem, ki bi storili vse drugo preje, kakor se pobrinili za blagor občine in za izvrševanje zakona, temu da se poslovanje tako uredi, da bode zajamčena korist občine in izvrševanje zakonov.

V Ljubljani, 11. marca. Državni zbor.

Večji del včerajšnje seje so zavzele interpelacije. Najprej je predložil finančni minister dvomesečni budgetni provizorij. Potem je vložil posl. Klofáč nujni predlog glede trpinčenja nekega vojaka. Dr. Šusteršič je denunciral politično oblast v Kranju zaradi volitev v bolniško blagajno. — Naučni minister je odgovarjal na interpelacijo posl. Robiča zaradi prepolnih utrakvističnih razredov na mariborski gimnaziji. Paralelke se niso mogle napraviti na slovenski gimnaziji, ker baje ni bilo najti primernih — učnih močij. — Na Klofáčev nujni predlog je odgovarjal brambovski minister ter se je pri glasovanju zavrgel nujnost. — Nato preide zbornica k dnevnemu redu ter se nadaljuje podrobna razprava o cestnih in vodnih zgradbah. Govorili so: Stojan, Chamiec, Antonelli in Wolf. O predmetu se danes nadaljuje.

Novi namestnik v Dalmaciji.

Ministerijalni svetnik Erazem baron Handel, ki je imenovan dalmatinskim namestnikom, je bil rojen l. 1860 kot potomec starega plemskega rodu ter je dovršil svoje študije v Terezijanišču. V mlajših letih je služboval v Trstu pri namestništvu in pri okr. glavarstvu v Pulju in v Paznu. L. 1887 je bil poklican v notranje ministrstvo ter je bil dodeljen markiju Bacquehemu. Pod Badenijem je postal sekcijski svetnik zakonodajskega oddelka. Kmalu je postal ministerijalni svetnik. V Dalmaciji baron Handel še ni služil. Dosedanji namestnik in poveljnik fcm. David stopil je v pokoj. Služboval je v Zadru od l. 1890, torej nad 11 let in je med kornimi poveljniki najstarejši. David je bil dolgo časa kandidat za vojno ministrstvo, a sedaj se umakne 65 let star. Na njegovo mesto kot poveljnik pride fml. Horsetzki iz Zagreba.

Vojna v Južni Afriki.

Vojni minister Brodrick je 7. t. m. izjavil v zbornici: Sedanji tek operacij v Južni Afriki in dejstvo, da se je v zadnjih dveh mesecih udalo veliko število Bu-

Končno se je Ana Gavrilovna nestrpljivo zganila. Peter Jemljanič, kakor bi se bil boril sam s seboj, si je potegnil roko po obrazu ter se obrnil z licem k ženi:

»Ali se ti mudi?«

»Da.«

»Ne bom te zadrževal. Samo nekoliko besed... Vidiš... Ti mi nisi povedala nič novega. To-le sem že tolikokrat premislil v poslednjem času. Trudil sem se razrešiti... nikakor bodočnosti, niti sedanjosti, marveč preteklosti... Razumel sem, da je tu nekaj... nikakor svojeglavnost, ali trenutek trajajoča blodnja — marveč nekaj važnega, neizogibnega. Že sem se bližal resnici, že sem naletel na njen sled... ti si samo moje domišljjevanje potrdila. Tako se je to zgodilo, tako se je to moralo zgoditi! Toda kaj je storiti? Preveliko zaupanje v samega sebe — to se zmerom plača drago! Domišljeval sem si, da sem storil vse, da nimaš ničesar več terjati od mene. A tu sem se zmotil, gotovo — grozno zmotil! Tarnati sedaj, je prepozno. Toda tako star še nisem... Pred nama so še leta. Morava si to nekako drugače urediti, drugače napraviti. Saj še spregovoriva o tem. Toda med tem hočem samo nekaj vedeti... Ali mi moreš odpustiti?«

rov, opravičujeta nado, da bo možno, še predno mine 8 ali 9 mesecev, angleško vojsko izdatno zmanjšati. Bodočo posadko bo tvorilo le 15.000 mož, k tem pa pridejo seveda še domači polki in južnoafričanska policija. — V proračunu je določeno, da bo trajala vojna kvečjemu še 9 mesecev, Brodrick upa, da niti toliko ne več. Šele pred kratkim pa je sporočil Botha Krügerju, da Buri na kapitulacijo ali na mir ne mislijo, da postaja njih položaj vedno ugodnejši, ker so Angleži vedno demoraliziranejši. O mirovni pogajanjih se ne izve nič pozitivnega, kar vzbuja sum, da se niso niti začela. Velik poraz Angležev se je zvršil pretečeni četrtek. Lord Methuen je padel v roke generalu Delareyju med Tevibothom in Palmith-Kniiom. Med ujetimi je tudi sam Methuen. Angleži imajo 3 častnike in 36 mož mrtvih, 5 častnikov in 72 mož ranjenih, a pogreša se nad 200 mož. Seveda so se polastili Buri tudi orožja, streljiva in živil.

Najnovejše politične vesti.

Maroškem sultanu je poslal naš cesar po poslaniku grofu Crenneville dragocena darila. Sultan je bil daril, posebno draga orožja, zelo vesel ter je počastil in odlikoval poslanika in spremstvo. — Glede upravnih vprašanj na Kreti so poslale nadzorovalne štiri velesile skupno noto sultanu v Carigrad. — Rusija napram Armencem. Ruski minister prosvete je dovolil, da se poučuje armenska mladina na deški in dekliški gimnaziji v Pjatrhorski v materinem jeziku. — O avtonomnem carinskem tarifu se bodo nadaljevale konference med avstrijskim in ogrskim ministrstvom v velikem tednu. Szell pride v ta namen na Dunaj. — Odlični Turki obsojeni. Na sultanovo povelje so obsojeni in contumaciam v Evropo pobegli: princea Hontfullah in Sebah-Eddi, nadalje Haider-beg-polkovnik Zeki-beg in Abduraman-beg. — Predsednikom italijanske zbornice je izvoljen Biancheri. — Preosnovno tiskovnega zakona predloži baje vlada še pred Velikonočjo ter se bo načrt rešil tudi v plenumu pred odgoditvijo državnega zbora. — Za upravno preosnovno mesta Budimpešte predloži ogrsko ministrstvo še v tekočem letu načrte. — Prepoved na poljska lista »Czas« (Krakov) in »Dziennik polski« (Lvov) je izdala pruska vlada za dobo dveh let. — Angleški kralj Eduard pride v Nizo ter ostane pri tej priliki dva dni v Parizu kot Loubetov gost.

Dopisi.

S Trebelnega. Mnogo časa je bilo opazovali veliko nasprotovanje duhovnikov proti neodvisnim narodnim časopisom, ki pišejo neustrašno in povedo resnico tudi tedaj, če slučajno duhovnike v oči kolje. Posebno goreče se je pod smrtnim grehom prepovedovalo, brati »Slov. Narod« in kdor se ni udal, tega so

Ana Gavrilovna je široko odprla oči in ni odgovorila... Peter Jemljanič jo je vprašal iznova:

»Ali mi moreš odpustiti?«

»Tebi odpustiti? Jaz?«

»Da — ti! Saj sem kriv jaz, ne pa ti...«

»Kaj pomeni to... Moj Bog!...«

In iznova je začela ihteti. Peter Jemljanič jo je prijel za roko, jo potegnil k sebi, objel jo in poljubil.

»Ali odpuščaš?...«

»A ti? Jaz ne morem tako... ne smem.«

»Ako je to potrebno, pa bodi: odpuščam ti. Toda tudi ti moraš...«

»Oh, ne govori! Ne govori!«

Vsa se je tresla ter se nežno in zapupno stiskala k njemu; on pa je tiho jo božal z roko po glavi, grizel si spodnjo ustnico ter požiral zanj nenavadne solze...

»No, dovolj!... dovolj!« je spregovoril končno Peter Jemljanič. »Pomiri se... Sedaj je res-že skrajni čas...«

»Ali že? Z Bogom!«

Še en objem, še en poljub, na to pa urno v mračno cerkev k strogi izpovedi. Njena duša pa je bila samo ukanje, sama radost...

Posl.—kl.—

razpili kot največjega grešnika. Hvala Bogu, zdaj je ta veliki greh, ta smrtni greh zopet odpravljen. Sedaj smejo tudi duhovniki brati »Slov. Narod«. O tem smo se pri nas prepričali. Ravno št. 52 »Slov. Naroda« so hoteli različni narodnjaki pri nas brati in poslali so prosit gosp. nadučitelja da bi jim ga posodil. A g. nadučitelj ga menda še sam ni bil prebral in so iz župnišča poslali po list in sedaj moramo drugi čakati, da ga bodo duhovniki in drugi klerikalec prebrali. No, mi radi čakamo, ker vemo, da bomo sedaj »Slov. Narod« brez greha brali. Gospodje duhovniki se namreč gotovo varujejo greha in bi »Slovenski Narod« še v roke ne vzeli če bi ga bilo brati še vedno greh. Kar je pa brez greha dovoljeno duhovnikom, ki morajo drugim vendar dober izgled dajati, to je gotovo dovoljeno tudi nam. Torej, možje krščanski, le posnemajte g. duhovnike in pridno segajte po »Slov. Narodu«, saj se iz njega le kaj koristnega naučite.

Iz Mokronoga. Zakrament svetega krsta je delil te dni mokronoški kaplan Bukovic nedolžnemu otroku, kate-rega sta držala na rokah dva ugledna tržana kot boter in botra. Ker je bil otrok nemiren ter se oglasil z znano melodijo, omenjal je boter, da bode otrok postal gotovo dober pevec, a gospod kaplan je bil mnenja ter tudi navzočim povedal, da bode postalo dete pravi — »rabelj«. To seveda ni bilo ne jednemu ne drugemu všeč, da bi se nedolžno dete po sprejetem sv. krstu namenilo za prihodnjega rabeljna in vsled tega ni čuda, da se je mnogo govorilo o tej obsodbi med tržani. Kjer je skoraj gotovo, da dete ne doseže od gospoda prerokovanega poklica, bodi temu povedano, da si v prihodnosti prihrani takih izrazov, kjer bi gospod znal naleteti na botra, ki bi mu razjasnil, kedo je bolj sposoben za prihodnjega rabelna, nedolžno dete, ali gotov »gospod«. **Z.**

Iz Hrastnika. Nedavno so osnovali naši »Nemci« takozvano »Buren-Colonie«. Ta častivredna družba, katera ima svoje zbirališče pri Rücklu, je več ali manj politično pobarvana, seveda v nemškotacionalnem smislu. Nemcev-rojakov se najde v tej družbi k večjemu 3—5, nemalo je takih, ki bi si s svojo nemščino tam kje na Zgornjem Štajerskem komaj kruha sprosili, za prenočišče bi pa že trda šla. Seveda je njih obligatni pozdrav »Heil und Sieg«, njih geslo pa se baje glasi: »Kein Windischer darf unser Local betreten.« To so vam junaci, ako se »a« izbaci. S takim počenjanjem bodo naši »Heilovci« hrabrim Burom preklicano malo pomagali. Ti ljudje so prišli vsi k nam s trebuhom za kruhom. Obžalovati je, da je v tej družbi razun g. nadučitelja vse ostalo naše učiteljstvo zastopano.

Iz Šmarja pri Jelšah. Za okoličane pri Jelšah se je vršila na Belem v Cvekovi gostilni dne 3. marca t. l. volitev obč. odbora. Tukaj se je pokazala ta klerikalna druhal v pravi luči; kajti oni sami se smatrajo za katoličane in zoper »nekatoličane« se je bil ljuti boj. Že ves teden so agitirali ti zaslepleni vo-jaki katolicizma. Podili so se tako, da je tukajšnjemu urarju Jesenku noga zatekla, da je moral koj po volitvi v Celje v bolnišnico iti. Najsvetlejšo svetinjo klerikalne zmage ima naš organist; on pa ima še svoje podnamestnike in sluga. Tako je mladi Stoklas sam rekel, da je sluga katoliške stranke. Organist se je moral za tako veliki trud gotovo velikega plačila nadjati, posebno zato, ker od zdaj ne bo od »nekatoličanov« več berje potreboval. Tudi naši trgovci bodo imeli dobiček, ker si je organist od preveč nabasanih žepov od listkov mogoče vse žepe raztrgal. Pa kje vzeti toliko popirja? Kaj pa bo za note? Organist ima večkrat pred cerkvijo okoli sebe zbrane svoje klerikalne vojake ter jih navdušuje za boj proti »nekatoličanom«. Tudi pri Cveku se je na dan volitve skril ta organist s svojimi ljubljenci k tamošnjemu stranišču; seveda tukaj tudi č. g. Krohnet, našega kaplana ni manjkalo. Po naključju to čudno družbo opazi g. Anton Fink od Sv. Petra na Medvedovem selu, ter temu govorniku zakliče: tukaj pri »sekrete« pridigujete? Zborovalci so ga na svarili, češ, da naj bo tih, ker so č. g. kaplan tukaj, on pa jim odgovori: kaj meni kaplan mar. Med volitvijo, ki je trajala od jutra do polnoči so vedno ti

katoliški vojaki, organist in mladi Stoklasa, pazili pred volilno sobo, da so se listki, na kojih so bili napredni kandidati napisani, iztrgali ter usiljevali listke s kandidati, koji so že bili v šmarski kaplaniji izvoljeni. Kakšna je pri nas volilna pravica? Po mnenju naših klerikalcev bi imele biti tukaj dve nasprotni cerkvi, katoliška in nekatoliška. No kaj takega si še pač nismo mislili. Gospodje, s tem ne bo nič; krinke bodo kmalu padle, žari se že, kajti prej ko vi mislite, pride zlato solnce, ki nam prinese svobodo in ljubezen. Ko bode črna tema, katera je razprostrana po naših okolicah, pregnana, nastali bodo tudi prav lepši časi.

Iz Račjega pri Mariboru. Na Pohorju se marsikake rudnine nahajajo in nam se je posrečilo, da smo našli izvrsto ognjenomočno glino. Dali smo jo preiskati in strokovnjak jo je kaj hvalil. Vsled te preiskave in izvrstne kakovosti se nas je nekoliko zjediniilo, da hočemo ustanoviti tovarno za glinske izdelke, kakor: zarezno opeko, mozajične plošče, olepšavne plošče, šamoto itd., in sicer kot narodno podjetje. Sicer bi že lahko to podjetje bilo ustanovljeno, a nekateri gospodje, kateri bi imeli največj uzroka za slovensko reč delovati, ker so takorekoč ljudski osrečevalci, katero ime si radi svojijo, a ne zaslužijo, so drug za drugim jo popihali ter nas na cedilu pustili. Torej se obračamo k onim narodnjakom, katerim ni samo posojilnica najvišji narodni ideal, ampak tudi kaj družega, kar slovenskemu kmetu nekoliko materialno pomaga, ter jih prosimo, da pristopijo družbi. Do sedaj imamo vpisanih 75 deležev po 200 kron. Torej, narodnjaki, prispevajte vsak po svoji moči, saj ne bode izgubljeno, upamo, da se bode vsaka vloga že v drugem letu obstanka lepo obrestila. Samo prosi se, da, kar se obljubi, da se tudi stori. Kajti zgodilo se nam je, da nam je neki gospod 10 tisoč kron obljubil, in ko je do dejanja prišlo, pa se je tako lepo »po francoski poslovil«. Kdor želi pristopiti, se vljudo prosi, da se oglasi pri g. dru. R. Pipušu ali pa pri g. Jos. Lahu v Mariboru, kjer so tudi družbena pravila na razpolago.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. marca.

— **Osebnosti.** Poštni kontrolor g. M. Kokalj v Ljubljani je premeščen na Dunaj; na njegovo mesto pride g. Ivan Podgornik.

— **„Gorica“**, dolgočasno glasilo dolgočasnega dr. Gregorčiča, se je spravila sedaj tudi na glasovanje o dispozicijskem zakladu. Mirovati ji niso dali klepetavi članki in člančiči tržaške »Edinosti«, ki je pri nebrojnih teh člančičih tako dolgočasna, da ji kar voda zmrzuje v histerični glavici. Vse klerikalstvo se zaganja sedaj v naše napredne poslance, iz česar bi smeli ti sklepati, da so s svojim glasovanjem pravo ukrenili. Kar klerikalce jezi, to je bilo naši stranki še vedno v korist. »Gorica« zdihuje pri ti priliki po slovenski solidarnosti. Samahinavščina! Če se je šlo za slovensko solidarnost, kje pa je bil široki dr. Gregorčič, da ni prišel proti dispozicijskemu zakladu glasovat? Sploh tega junaka, ki rešuje Goriško, že skoraj dva meseca nismo videli na Dunaju! Ali kuha slovensko solidarnost v Tolminkih hribih ali kje? Glasovanju se po izgledu slaboumne tržaške »Edinosti« pripisuje velikanska važnost. Vzlic temu pa vsi ti klerikalni politiki, od »Gorice« do »Edinosti« doli do »Slovenskega Lista« prav dobro vedo, da je bilo dotično glasovanje več ali manj gola formaliteta. Skoraj polovica mladočeskkih poslancev zdržala se je glasovanja, ker niso hoteli napraviti resne demonstracije. To pač vsako politično otroče ve, da bi moral minister Rezek, ako se je hotela izvršiti resna demonstracija, takoj odložiti kopita svojega ministrstva. To vedo Mladočehi prav dobro in niti ne prikrivajo ne, da so pri glasovanju o dispozicijskem zakladu nalašč samo s slepimi patroni streljali. Tudi na Celje se sklicuje »Gorica«, koje redakterji morajo biti prave reve. Ali se ta gospoda ne spominja več, kako so bili vsi klubi jugoslovanski sklenili, da prično radi Stürgkhove resolucije obstrukcijo?

Robič in Šusteršič — vsaj tako je pridi-
gal Robič v Poljčanah — imela sta baje
polni tornister nujnih predlogov. Prej, kot
se je tornister odprl, šla pa je posebna
deputacija vseh jugoslovanskih klubov k
ministrskemu predsedniku, da ga vpraša,
kako meni vlada postopati, če bi se spre-
jela Stürgkhova resolucija. In gospod mi-
nistrski predsednik je izjavil glede Celja
tako pomirljiva in zanesljiva zagotovila,
da sta Robič in Šusteršič svoja tornistra
takoj vrgla za plot v koprive, in da o kaki
obstrukciji niti govora več ni bilo. In go-
spod pl. Körber je še danes vezan
na ta zagotovila. In vzlic temu se
zahteva od slovanskih poslancev, da naj
bi se bilo pri glasovanju o dispozicijskem
fondu strmoglavo sedanjega ministrskega
predsednika. Morda bi bilo bolje, če pride
na njegovo mesto grof Stürgkh ali kak
drug levičar? Da! da! je pač tako, da so
naši poslanci tudi pri ti priliki nekoliko
dalje mislili od klerikalnih! In to je, kar
boli tako klerikalne poslance, kakor tudi
klerikalno časopisje! Sedaj, »Edinost«, si
zopet na vrsti, sedaj lahko izmoliš celi
rožni venec samih slamnatih člančkov o
v govoru stoječem glasovanju. Toliko usmi-
ljenja pa vendar imej, da jih ne bo več
nego petnajst, ker se je drugače bati, da
ti od dolgega časa zblazni celo tvoje p.
n. čitateljstvo!

— **Utihotapljenе klobase in „občesposhtovan“ obrtnik.** Ko smo
zadnjič priobčili notico o utihotapljenih
klobasah, prišel je k nam neki mož in
nam pripovedoval lepe »storijske« o svoji
nedolžnosti. Ker pa se nismo dali »na-
farbati«, šel je mož k »Slovencu« in tam
so hitro sedli na njegove limanice. Da se
je mož le pritožil proti našemu listu, že
so bili zadovoljni in napisali so mu dolgo
notico, v kateri ga proglašajo kot obče-
spoštovanega obrtnika z Ježice, ki
nikdar ni imel namena kaj vtihotapiti,
in naposled so udarili po nas, kar je bil
njih glavni namen, češ, da možu nismo
dali zadoščenja, da smo mu podtikali go-
ljufijo ter proglasili naše postopanje kot
grdo in nepošteno. Oj, ti ljuba katoliško
narodna naivnost! Mož, ki ga je »Slove-
nec« proglasil za občesposhtova-
nega obrtnika in poštenjaka, je
Miha Kralj z Ježice št. 56. Znan je po
celem Posavju, znan pa tudi pri »Slo-
vencu«. Kralj je prebrisan človek in
prav dobro ve, da se mora na mitnici
užitina plačati. Njegova žena je v
sodčku poskusila utihotapiti klobase in
za to je Kralj tudi plačal globo. Tiho-
tapstvo je torej dokazano. Kako obče-
spoštovan in pošten pa je Miha
Kralj, to je »Slovenec« prav lepo in
obširno popisal dne 28. februarja t. l. v
notici »Kralj iz Ježice ima smolo«. Tisti
»Slovenec« ki je dne 27. februarja
naslikal Miho Kralja kot lažnjivca,
obrekovalca in švindlerja, je
tega istega Miho Kralja proglasil teden
pozneje, dne 8. marca za poštenjaka
in občesposhtovanega obrtnika.
28. februarja je »Slovenec« povedal, da
je Miha Kralj dobil za svojo poštenost
14 dni z zapora, njegova žena Ivana
Kralj pa 10 dni, 8. marca pa je že iz-
taknil, da sta občesposhtovana in
poštena. Taka prememba v sodbi je
čudovita, a razumljiva je, če uvažuje, kako
blazno je imajo pri »Slovencu« na
naš list. Ta jeza je tolika, da bi še Ga-
šparja Helda proglasili za svetnika, če bi
le mogli zabavljati na naš list.

— **Na Brezjah pri Mariji** po-
magaj smo imeli pretekli petek veliko
pojedino. Da se po naših farovžih prirejajo
prav pogosto dragocene pojedine, kjer se
spravi mnogo izborne kapljice v že-
gnane notranje prostore, no, to je sploh
znano. A da se napravlja v samostanu,
ki živi ob milodarih raznih dobrotnikov
in zlasti revnih romarjev z vseh strani,
imenitna pojedina in to v postnem času
in to še celo v petek, to kar naravnost
bije v obraz postnemu času in ubo-
gim romarjem, ki vzdržujejo samostan.
Rudečih, tolstih obrazov so se shajali skup
raznobojni gospodje in koprnenje po do-
brih ribah in rakih se jim je bralo iz oči,
zlasti še po onem poldrugi meter (!) dol-
gem klinu, kojega znani ribiči ni ujel!
Le vkup, pobožni romarji! Prihodnjič Vam
povemo, kdo vse je deležen samostan-
skih dobrot. Čez »Naroda« pa gg. v samo-
stanu ne zabavljajte preveč, da ne zade-

nete s tem katerega — svojih. Namesto
opisanih pojedini naj bi se raje ta denar
porabil za nameravane nove orglje, da ne
bomo zopet nadlegovani s fehtarijo,
kakor se je to danes v nedeljo zgodilo!

— **Lep prizor** so opazovali ude-
ležniki zadnjega semnja v Kranju, videli
so namreč dekana Antona Koblarja, kako
je prodajal vole, kar mu je neki prav
dobro pristojalo.

— **Repertoar slovenskega**
gledališča. Danes je premijera Fin-
žgarjeve narodne igre s petjem »Divji
loveci«. Ista igra se v četrtek, dne
13. t. m. ponovi. V soboto je zadnjič
Rossinijeva opera »Viljem Tell«. V tej
operi se poslovi gosp. baritonist Ulrich.
Drama študira Briouxovo senzacionalno
igro »Rdeči talare«.

— **Kako spolnujejo nekateri**
župani gasilno postavo, daje nam
jasen izgled župan iz Šmarja na Dolenj-
skem. On je bil še pred malo časom na-
čelnik gasilnemu društvu, a moral je od-
stopiti radi neke nerednosti, ki jo je za-
krivil s tem, da ni izkazal nekega preje-
tega zneska za gasilno društvo in je bil
sodnijskim potom prisiljen istega izvršiti.
Maščevanje je sladko, tako si je mislil
prebrisan Pepe Ogorelec. Ne samo, da ne
podpira kot župan gasilnega društva, kar
bi bila njegova sveta dolžnost, ampak
je še isto ovadil pri oblastnjaki, da je imelo
v svojem krogu (društveniki sami med
seboj) ne da bi se kdo drugi vabil, malo
tombolo. Načelnik moral je plačati radi
tega kazen. Kaj pa vodovod in pokopa-
lišče v Šmarji? Pravijo, da računi še sedaj
niso gotovi!

— **Gimnazijsko poslopje v**
Novem mestu. Po naročilu deželnega
šolskega sveta je te dni posebna komisija
pregledala poslopje, v katerem je nast-
njena novomeška gimnazija. Komisija je
konstatirala, da je toliko nedostatkov, da
bi poslopje tudi po temeljiti prezidavi ne
zadostovalo, ter se je izrekla za zgradbo
popolnoma novega poslopja. To bi veljalo
250.000 K. Komisija si je zajedno ogle-
dala tudi več stavbišč za to zgradbo.

— **Ponudbe za bohinjski pre-**
dor. Pretečeni petek je potekel termin
za vlaganje tozadevnih ponudb. Prišle
so štiri ponudbe, vsaka je vložila 1 milijon
kron varščine. Ponudbe so zelo različne.
Vlada je baje proračunila stroške za pre-
dor na 18 milijonov kron ter namerava
prevzeti delo v lastno režijo, ako se ne
najde noben cenejši ponudnik. Največ
upanja imata podjetnika Ceconi, Gross in
Co., da dobita delo na svojo združeno
ponudbo.

— **Rudnik v Sv. Ani pri Tr-**
žiču je last neke delniške družbe, glede
katere je bilo čitati kaj čudnih obdolžit-
ev. Zadnji čas se je delalo na to, da bi se ta
rudnik poddržal, a dotična prizadevanja
se niso posrečila. Družba bo imela 22. t.
m. občni zbor, na katerem se sklene likvi-
dacija. Delovanje v rudniku se je že opu-
stilo, delavci pa so dobili zaslužka pri dru-
gem podjetju v Tržiču.

— **V Toplicah pri Zagorju ob**
Savi bo v nedeljo dne 16. marca v ljud-
ski šoli II. znanstveno-poučno predavanje.
Predaval bode g. dr. T. Zarnik o akut-
nih nalezljivih boleznih ter demonstriral
različna zdravila in instrumente.

— **Vihar v Trstu.** Včeraj je bilo
v Trstu popolnoma jasno, a vzlic temu je
nastal silen vihar, tako da se je moral
tramvajski promet na bregu ustaviti in je
morje preplulo pomole in bližnji breg.

— **Mejnarodna panorama.**
Največje tri tirolske doline so: krasna
Inška dolina 212 km dolga, Adiška 250
in puštrška 100 km, katero ravno zdaj
vidimo v Panorami. Med 200 tirolskimi
toplicami in zdravilišči slovó osobito toplice
Praga, katere vidimo ta teden na več sli-
kah. Puštrška dolina se razprostira na
severovzhodu Tirolskega, nekako ob meji
Koroške. Planinske vasice, trgi po dolini,
priproste kmetske hišice, v nebo štrleči
snežniki, vse to lepo po naravi posneto
vidimo ta teden v panorami. Vsa Tirolska
je razdeljena na 12 ciklov.

• **Najnovejše novice.** Proti-
alkoholično gostilno so otvorili
v nedeljo v Gradcu, zbrala se je velika
množica k slavnosti. Točijo se razni sadni
soki. — Fürthova tovarna užigalic
v Plznu se opusti. — Zdravnika je

ustrelil posestnik Hulezar v Egerbegyju,
ker mu ni ta mogel rešiti žene in otroka
smrti. Zdravnik se je imenoval dr. Gra.
— Kolera razsaja v Meki in Me-
dini, odkoder jo bodo mohamedanski ro-
marji gotovo tudi drugam raznesli. —
Dvorni liferant zaradi ponever-
jenja obsojen. Stotnik v rezervi in to-
varnar na Dunaju Tom. Scvatosch je bil
obsojen zaradi poneverjenja 70.000 K v
šestmesečno ječo. — Streha se je po-
drla na neki hiši v Budimpešti ter pod-
sula pet oseb. — Po neprevidnosti
svojo ženo ustrelil. V Plevlju je ogle-
doval stotnik 32. polka Opacher turško
pištolo, ne vedoč, da je nabita. Ista se
sproži in krogla ubije šele pred dvema
mesečema poročeno mu ženo.

• **Holubova ulica.** Dunajski obč.
svet je sklenil, da imenuje novo ulico po
umrlem češkem znanstvenem raziskovalcu
in pisatelju dr. Holubu.

• **Revolucionarno gibanje na**
Ruskem. V Poltavi so razširjali te dni
v tamošnjem gledališču »poltavski me-
ščani« veliko število revolucionarnih pro-
klamacij, v katerih demonstrujejo malo-
ruski delavci za svobodo na dan 4. marca,
ko so dobili Rusi svobodnejšo ustavo. Na-
lepili so te proklamacije tudi ponoči na
stene in stebre. Vsled tega je bilo 27
moških in 17 žensk zaprtih. Drugi de-
lavci so temu nasprotovali in so demon-
strirali z rdečo zastavo v roki, z napisom
»Svoboda«.

• **Zaradi snega** so ustavili včeraj
promet na železnici na celi progi Vor-
dernberg-Eisernerz.

• **Mrlič v avstrijskem parla-**
mentu. V parlamentni palači na Dunaju
imajo mrliča. Preminul je po kratki bo-
lezni — parlamentni vrabec. V jeseni je
zletel skozi stekleno odprto streho v pa-
lamentne prehode ter se je ondi nastanil.
Godilo se mu je prav dobro — da ni
maral za zlato svobodo. Letal je od stebra
k stebri, hrane in pijače je imel vselej
dovolj, čisto se je pridomačil, da je vsled
včas pismonošem na roko. Tudi s po-
slanci je živel v prijateljstvu. Pred 4 dnevi
pa se je najbrže vdaril ob steber pri le-
tanju — no, in zdaj ga ni več med
živimi.

Društva.

— **Izredni občni zbor „Me-**
ščanske godbe“, kateri se je vršil v
soboto dne 8. t. m. je bil radi nezadost-
nega števila navzočih članov nesklepčen.
Drugi izredni občni zbor se vrši
v četrtek, dne 13. t. m. točno ob 8. uri
zvečer v pivarni gosp. Hafnerja ter bode
isti ne glede na število navzočih članov
sklepčen.

— **Zadruga brivcev in frizer-**
jev v Ljubljani ima v sredo, dne 12.
marca v gostilni pri »Gambrinu«, Židov-
ska steza št. 4, zvečer ob 1/9. uri svoj
redni občni zbor s sledečim vspeedom:
1. Nagovor načelnika. 2. Čitanje zapisnika
zadružnega obnovega zbora. 3. Poročilo bla-
gajnika. 4. Poročilo računskih pregledni-
kov. 5. Volitev odbora. 6. Predlog zadruž-
nega načelnika, da se naj pobiranje za-
družne doklade za leto 1901 opusti. 8. Po-
govor glede pristopa vseh brivcev na
Kranjskem k ljubljanski zadrugi. 9. Pred-
log glede ustanovitve obrtne šole. 10. Pred-
log glede pridobitve strokovnih učiteljev
dunajske zadruge v Ljubljano. 11. Poro-
čilo o računskem sklepu obl. mojstrske
bolniške blagajne. 12. Raznosterosti.

— **Dramatično društvo v Trstu**
se je ustanovilo in je izvolilo svojim na-
čelnikom g. dr. I. Abrama.

— **Izvenakademična podruž-**
nica sv. Cirila in Metoda v Gradcu
je na obnem zboru dne 8. marca t. l.
izvolila sledeči odbor: g. dr. Fran Žižek,
predsednik, g. Fran Hrašovec, podpred-
sednik, g. Ivan Mikl, blagajnik, g. Mišo
Cizelj, blagajnik nam., g. dr. Matej Ose-
njak, tajnik, g. Pavel Glaser, tajnik namest.
— **Jugoslovanski klub** »Slo-
vanske Besede na Dunaji (I. Brauner-
strasse 7) priredi domačo zabavo z gle-
dališčno predstavo v četrtek 13. t. m.

Književnost.

— **Mrliškoogledovalni red za**
vovodino Kranjsko. Ljubljana 1902.
Natisnil in založil A. Klein & Comp.
Izdaja obsega deželni zakon 8. novembra
1901 o uredbi pristojbin za mrliško ogle-
dovanje, veljaven za vovodino Kranjsko
brez deželnega stolnega mesta Ljubljane;
nadaje ukaz c. kr. deželnega predsednika
na Kranjskem 29. novembra 1901, s ka-
terim se izdaja nov red o ogledovanju
mrličev za vovodino Kranjsko in navo-
dilo za mrliške oglednike.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 11. marca. V današnji seji
poslanske zbornice je Hořica inter-
peliral zaradi svote 200.000 mark,
katero svoto je vsenemško šolsko
društvo v Berlinu dovolilo za
pospeševanje germanizacije v
Avstriji. Zbornica je potem dognala
razpravo o proračunu ministrstva
notranjih del in začela razpravo o
proračunu domobranskega mini-
strstva. V jutrišnji seji pride potom
nujnega predloga na razpravo bud-
getni provizorij za meseca april
in maj. Sodi se, da se začne že v po-
jutrišnji seji razprava o proračunu
naučnega ministrstva, pri kateri
pride tudi do boja zastran Celja.

Dunaj 11. marca. »Wiener Ztg.«
prijavlja imenovanje dr. V. Ivčevića
deželnim glavarjem dalmatinskim in dr.
Jos Kulišića njegovim namestni-
kom. Zajedno prijavlja imenovanje fml.
Karola pl. Horsetzkega vojnim za-
povednikom dalmatinskim.

Praga 11. marca. »Politik« po-
roča, da predloži vlada še pred veliko
nočjo načrt reforme tiskovnega zakona,
in da pride ta načrt koj po veliki noči
na razpravo.

London 11. marca. Buri so do-
segli veliko zmago; razbili so
popolnoma velik angleški odde-
lek; general Methuen je bil ran-
jen in ujet. Ta vest je obudila ko-
losalno senzacijo in splošno konsterni-
ranje. Ko je »Daily Mail« napravila
posebno izdajo, ni nihče verjel, da je
vest resnična. Šele ko je vojni minister
Brodrick v parlamentu prečital do-
tično brzojavko, so ljudje verjeli. Da-
našnji jutranji listi imajo vsi članke o
pomenu te burske zmage in skoro so-
glasno priznavajo, da je to najhujši
udarec, kar so jih Angleži do-
živeli na južnoafriškem boji-
šču. Na borzi je nastala danes prava
panika. Iz Kitchenerjevih brzojavk o
tem porazu je posneti naslednje: Prva
brzojavka pravi, da sta šla lord
Methuen z 800 možmi in major Paris
s 300 možmi od Winburga v Lichten-
burg. Imela sta soboj pet topov. Hotela
sta se pri Rovirainer Fonteinu združiti
z generalom Grenfeldom, ki ima
1300 mož. Od te armade je, pribežalo
kakih 50 mož nazaj; Buri so jim sle-
dili do Mariboga in Krapana. Ti be-
guni so povedali, da je bila angleška
vojska razbita, lord Methuen ranjen in
ujet, topovi in vsa municija pa je
padla v roke Burov. Tega prvega
brzojava vlada ni razglasila, dasi
ga je dobila že v soboto. Druga

— Kitchenerjeva brzojavka pa pravi,
da so Buri pod vodstvom Delareya
mej Turbasshem in Palmietkillom na-
padli Angleže in sicer od treh strani
hkrati. Zajedno pravi Kitchener, da
so Buri s tem naskokom hoteli prisi-
liti tiste angleške oddelke, ki so ob-
kolili Dewetta, da premene svojo ope-
racijo, tako da bi bilo mogoče Dewetta
oprostiti. Tretja brzojavka pravi, da so
lord Methuen, vsi častniki, vsi topovi,
vsi vozovi z živili in municijo v bur-
skih rokah. V nedeljo je potem Kitch-
ener sporočil število ujetih in ubitih An-
gležev, toda čuje se, da so Buri ujeli
kakih 1000 Angležev, a razen 201 vse
druge izpustili. Včeraj je končno brzo-
javil Kitchener kar mu je sporočil major
Paris glede te katastrofe. Paris pravi,
da so Angleži marširali v dveh kolonah.
Ob treh zjutraj in v mule in provzro-
čile največjo konfuzijo. Major Paris je
zbral 40 mož krog sebe in je z njimi
pobegnil.

London 11. marca. Uradno se
poroča, da imajo Buri še 17.000 mož
pod zastavami. Lord Methuen je hotel
v nekaterih dneh iti na dopust in mu
je žena prišla v Kaptown nasproti. Ča-
sopisje napada strastno Irce, ker so ti
v včerajšnji seji parlamenta dali duška
svoji radosti, da so bili Angleži tepeni.

Gleichenberški Konstantin, 66 let, sv. Petra nasip št. 67, kap.
Izpričano zdravilno sredstvo zoper katere vseh sliznih mren, zlasti spolnih in prebavnih organov.
Ivanov vrelac rabi kot okrepčevalna pijača.

Umri so v Ljubljani:
Dne 9. marca: Ivan Vondra, delavec, 73 let, sv. Petra nasip št. 67, kap.
Dne 6. marca: Neža Novak, dnimarica, 66 let, spridenje jeter.
Dne 7. marca: Anton Breznik, dninar, 46 let, jetika.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306-2 m. Srednji tlačni tlak 736-0 mm.
Marca Čas opa- Stanje baro- Temperatura Vetrovi Nebo Padavina
zovanja metra v mm. v °C. v 24 urah
10. 9. sivečer 729-5 2-3 sr. jzhod jasno 0-0 mm.
11. 7. zjutraj 733-7 2-8 sr. jzhod jasno 0-0 mm.
2. popol. 733-2 6-7 sr. jug jasno 0-0 mm.
Srednja včerašnja temperatura 5-5°, normale: 2-7°.

Dunajska borza
dné 11. marca 1902.

Skupni državni dolg v notah	101-55
Skupni državni dolg v srebru	101-30
Avstrijska zlatna renta	120-90
Avstrijska krona renta 4%	99-20
Ogrska zlatna renta 4%	120-10
Ogrska krona renta 4%	97-45
Avstro-ogrski bančni delnice	1634-—
Kreditne delnice	697-25
London vista	24-10
Nemški državni bankovci za 100 mark	117-27 1/2
20 mark	23-45
20 frankov	19-09
Italijanski bankovci	93-25
C. kr. cekini	11-33

Hiša in gostilna
na prav lepem prostoru, na glavni cesti, blizu mostu, z vsem gospodarskim poslopjem, 2 hlevoma in s 4 orali polja, se takoj iz proste roke **proda** ali pa tudi pod ugodnimi pogoji **v najem dá**. Hiša je pripravna za vsaki obrt.
Natančneje v **Kandiji št. 26** pri Novem mestu. (591-1)

Premier-kolesa 1902
Najstarejša, najbolj izpričana znamka
Velezanimiva in fina oprema
Geniki gratis. Geniki franko.
Premier-Werke, Eger (Češko).

Močenje postelje, cedrinih parafin.
Takošen uspeh pri ljudeh vseh starosti in splošno po najnovijem patentiranem postopanju. Izpričovala in prospekti se dobijo gratis pri:
B. Marburg, Dunaj V., Ramperstorffgasse 19.

Hišnik
(Hausmeister), samec, 30-40 let star, vojaštine prost, slovenščine in nemščine zmožen, ako mogoče vrtnarije vaje, — **dobi dobro službo v Ljubljani.**
Več se izve v mestni posredovalnici za delo in službo na magistratu. (580-1)

Bičevnike
najboljše kakovosti in jako po ceni izdeluje tvrdka (437-7)
Lorenc Bilek
izdelovatelj bičevnikov
v Metulovcah pri Misku na Moravskem.
Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Vabilo
k
občnemu zboru
posojilnice za il. bistrski okraj
registr. zadruga z neomejeno zavezo
kateri se bo vršil
dné 23. marca 1902
ob 3. uri popoldne
v **Trnovem h. št. 11.**

Dnevni red:
1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnih računov.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Izvolitev načelstva in nadzorstva.
6. Razni predlogi.
Ako bi ta zbor ne bil sklepčen, vršil se bo **uro pozneje drugi občni zbor**, kateri bode brezpogojno sklepal.
(579) **Načelstvo.**

Danes
tamburaški
Koncert
v kavarni „Valvazor“.
Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta.
Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Andr. Stuppan.
(595)

Damsko kolo
dobro ohranjeno, se takoj prodaja.
Ogleda se lahko na **Tržaški cesti št. 29**, nasproti tobačne tovarne. 594-1
Mlad
trgovski pomočnik
špeciarijske in delikatesne stroke išče službe. Naslov pri „Slov. Narodu“. (589-2)
Ces. kr. avstrijsko državno železnica.

Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga iz Trbiča. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoludne osonni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbič, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiča. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiča. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzina, Praga, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m dopoludne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Vabilo
k
drugemu rednemu občnemu zboru
„Ljubljanske kreditne banke“
ki bo
V torek, dné 25. marca 1902, ob desetih dopoludne
v uradnih prostorih „Ljubljanske kreditne banke“ v Ljubljani.
Dnevni red:
1.) Poročilo upravnega sveta o poslovnem uspehu za dosedanje dobo in o računskem sklepu pro 31. decembra 1901.
2.) Nasveti upravnega sveta glede razdelitve dobička.
3.) Poročilo nadzorstvenega sveta o računskem sklepu in predlogu glede razdelitve dobička.
4.) Volitev upravnega sveta.
5.) Volitev nadzorstvenega sveta.
6.) Slučajni predlogi.
Oni delničarji, ki se želé vdeležiti občnega zbora, položiti morajo najkasneje do 17. marca 1902 svoje delnice pri „Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani.
V Ljubljani, dne 10. marca 1902.
(589) **Upravni svet.**

Dobro izurjena šivilja
se sprejme takoj. (582-1)
Karlovka cesta št. 15.
Išče se
stanovanje s hrano
za gospico komptoiristino.
Ponudbe pod „stanovanje“ na upravnishstvo „Slov. Naroda“. (588-1)

Skladišče
v bližini mesta, suho in prostorno, se išče v najem za takoj ali za maj.
Ponudbe pod „Skladišče“ na upravnišstvo „Slov. Naroda“. (584)
Blagajničarica
za trgovino z mešanim blagom
se sprejme. —
Kje? pove upravnišstvo „Slovenskega Naroda“. (587-3)

Dva trgovska učenca
poštenih starišev, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejemata v dobre trgovske hiše, eden v Ljubljani, drugi na deželi.
Ponudbe sprejme upravnišstvo „Slov. Naroda“. (415-21)

Dobre cenene ure
s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatin.
Most (Brux) Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3-75
Prava srebrna remontoarka . . . „ 5-80
Prava srebrna verižica . . . „ 1-20
Nikelnasti budilec . . . „ 1-95
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlato in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pisem. (2758-25)
Ilustrovani katalog zastoj in poštnina prosta.

Razglas.
Pri mestni občini kranjski je izpraznjena služba
tretjega policijskega stražnika
z letno plačo 600 kron, prostim stanovanjem in službeno uniformo.
Prosilci, zmožni slovenskega in nemškega jezika naj vložijo prošnje z dokazili sposobnosti do **19. marca t. l.** pri županstvu.
Županstvo v Kranju
6. dne marca 1902.

Dosluženi sekundarij graške občne bolnice
Dr. Janko Serneč
naznanja, da se je kot
praktični zdravnik
naselil
v Šoštanji na Štajerskem
kjer ordinuje (580-1)
v hiši posojilnice na glavnem trgu.

Velika zaloga (114-18)
Styria, franco-
skih Peugeot,
Stefanie-koles
pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov
Pneumatik
katere nudim po isti
ceni, kakor tovarna.
Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
veržice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).
Najboljši šivalni stroji.
Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem
Fr. Čuden
urur in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.